

Ennakkoäännten laskenta kuntavaaleissa 2025

Keskusvaalilautakunta 13.04.2025 § 41
242/00.00.00.03/2025

Valmistelija hallintosihteeri Piia Leppänen

Vaalilain (714/1998) 86 §:n mukaan vaalikuorissa olevien ennakkoäänestyksessä ja kirjeäänestyksessä annettujen äänestyslippujen laskenta voidaan aloittaa vaalipäivänä aikaisintaan kello 10.

Keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, ettei mitään laskennan tietoja välity laskentatilan ulkopuolelle ennen vaalihuoneistojen sulkeutumista klo 20. Oikeusministeriön vaaliohjeen mukaan tämä käytännössä tarkoittaa muun muassa sitä, että keskusvaalilautakunta ja laskentahenkilöstö eivät saa poistua laskentatilasta ennen kello 20 tai käyttää kännyköitään laskennan aikana.

Oikeusministeriön vaaliohjeen mukaan keskusvaalilautakunnan tulee pyrkiä laskemaan molempien vaalien ennakkoäännet klo 20 mennessä. Jos tämä ei ole mahdollista, laskentaa jatketaan klo 20 jälkeen normaalisti. Keskusvaalilautakunta voi harkintansa mukaan laskea aluevaalien ja kuntavaalien äänestyslippuja samanaikaisesti tai ensin aluevaalien liput ja sitten kuntavaalien liput.

Ennakkoäännet lasketaan äänestysalueittain sekä kuntavaaleissa että aluevaaleissa.

Vaalilain 86 §:n mukaan laskennassa mitättömät äänestysliput erotetaan eri ryhmäksi. Muut äänestysliput jaotellaan siten, että kunkin ehdokkaan hyväksi annetut liput ovat omana ryhmänään. Kussakin ryhmässä olevien äänestyslippujen lukumäärä lasketaan.

Vaalilain 86 §:n mukaan ennakkoäänestyksen ja kirjeäänestyksen yhdistetty tulos lasketaan kunnan kultakin äänestysalueelta erikseen, lukuun ottamatta vaalilain 82 §:ssä tarkoitettuja tapauksia.

Äänestyslipun mitättömyysperusteet on säädetty vaalilain 85 §:ssä:

Äänestyslippu on mitätön, jos:

- 1) vaalikuoreessa on useampi tai muutakin kuin yksi äänestyslippu;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 3) äänestyslippuna on käytetty muuta kuin oikeusministeriön painattamaa äänestyslippua;
- 4) äänestyslippua ei ole leimattu;
- 5) ehdokkaan numero on merkitty siten, ettei selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa;
- 6) äänestyslippuun on kirjoitettu äänestäjän nimi tai erityinen tuntomerkki taikka siihen on tehty muunlainen asiaton merkintä; taikka

7) äänestyslipulla on eduskuntavaaleissa äänestetty ehdokasta, joka on asetettu ehdokkaaksi kahdessa tai useammassa vaalipiirissä.

Vaalilain 85 §:n mukaan asiattomana ei pidetä äänestyslippuun tehtyä merkintää, joka ainoastaan selventää, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää.

Vaalilain 86 §:n mukaan ennakkoäänien ja kirjeäänien laskennan tuloksesta tiedotetaan vaalihuoneistojen sulkeutumisen jälkeen oikeusministeriön määräämällä tavalla. Oikeusministeriön vaaliohjeen mukaan keskusvaalilautakunnan tulee tallentaa ennakkoäänestyksen tulos laskentajärjestelmään sitä mukaa, kun se valmistuu. Tavoitteena on, että kunnan koko tulos kunta- ja aluevaaleissa on tallennettu klo 20 mennessä. Jos tähän ei kuitenkaan päästä, niin ennakkoäänien laskentaa ja tallennusta jatketaan rauhassa klo 20 jälkeen.

Esittelijä puheenjohtaja

Päätösehdotus Keskusvaalilautakunta päättää

1. Laskea kuntavaaleissa 2025 annetut ennakkoäänät vaalilaissa tarkoitetulla tavalla.
2. Tallentaa ennakkoäänestyksen tuloksen laskentajärjestelmään aluevaalien osalta.
3. Ottaa pöytäkirjan liitteeksi vaalitietojärjestelmästä saatavat laskentaa koskevat tulosteet.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.